

STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
W SKAŁĄGACH

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Słowniczek pojęć
3. Standardy ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach
4. Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
 - 4.1. Zasady zatrudniania pracowników w szkole oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi
 - 4.2. Zasady bezpiecznych relacji uczniów i personelu
 - 4.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi. Niedozwolone działania małoletnich
 - 4.4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci
 - 4.5. Zasady ochrony wizerunku małoletniego
 - 4.6. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich
5. Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego
 - 5.1. Zasady i procedury podejmowania w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej
 - 5.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego
6. Organizacja procesu ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach
 - 6.1. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkół do stosowania „Standardów ochrony małoletnich” oraz dokumentowanie tej czynności
 - 6.2. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń podejrzenia lub krzywdzenia
 - 6.3. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji
 - 6.4. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia
 - 6.5. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”
 - 6.6. Zasady przeglądu i aktualizowania dokumentu „Standardy ochrony małoletnich”
7. Załączniki

1. Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów przed krzywdzeniem. W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w szkole nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w szkole lub przemocy domowej,
- podejmowane w szkole postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka, praw ucznia określonych w statucie szkoły/placówki oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkołach działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że prowadzone w szkole postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę oraz – działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane i monitorowane, a także poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów. Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska we wszystkich szkołach wchodzących w skład zespołu.

2. Słowniczek pojęć

Ilekoć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) **małoletnim** - (dziecku, uczniu, wychowanku) należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 2) **personelu** – należy przez to rozumieć każdego pracownika Szkoły Podstawowej w Skałagach;

- 3) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Szkoły Podstawowej w Skałagach;
- 4) **szkole** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową w Skałagach
- 5) **rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy małoletniego;
- 6) **opiekunie prawnym małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić małoletniemu rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu małoletniego i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
- 7) **„osobie najbliższej małoletniemu”** – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;
- 8) **przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 9) **przemocy seksualnej** – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- 10) **przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u małoletniego poczucie, że jest nic niewart, zły, niekochany, niechciany, zagrożony i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
- 11) **zaniechanie** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małoletniego przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- 12) **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 13) **osobie stosującej przemoc domową** – należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej;
- 14) **świadku przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

3. Standardy ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach

Standard I

Małoletni, ich rodzice/opiekunowie prawni i pracownicy szkół znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach” został opracowany, zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim personel szkół i uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w szkole
4. Dokument udostępniono na tablicy ogłoszeń i w sekretariacie szkoły
5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
6. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są również wśród rodziców małoletnich w trakcie spotkań z rodzicami.
7. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacji indywidualnych, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.

Standard II

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w szkole

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W szkołach zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
2. Dyrektor szkoły określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
3. Pracownicy szkół są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.

4. W szkołach prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników związana z problematyką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności w zakresie:

- a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
- b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
- d) znajomości praw małoletniego, praw człowieka,
- e) znajomości zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
- f) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece małoletnich,
- g) procedury „Niebieskie Karty”,
- h) bezpieczeństwa relacji całego personelu z małoletnim (w tym wiedzy o zachowaniach pożądanых i niedozwolonych w kontaktach z małoletnimi).

5. W szkołach prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa małoletnich, a w szczególności w obszarach:

- a) relacji między personelem szkół a małoletnimi,
- b) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego małoletnich,
- c) środowiska wsparcia udzielanego małoletnim (np. bezpieczeństwo emocjonalne na zajęciach, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu ustalonych zasad, podmiotowe traktowanie małoletnich).

Standard III

Szkoły oferują rodzicom/opiekunom prawnym małoletnich informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

Szkoła:

- 1) za pomocą różnych kanałów informacyjnych oraz w różnej formie udostępnia rodzicom/opiekunom prawnym wiedzę na temat wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie, możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych (np. poradniki, raporty z badań, artykuły naukowe związane z problematyką krzywdzenia: przemocą rówieśniczą, cyberprzecią, umiejętnościami wychowawczymi);
- 2) udostępnia rodzicom/opiekunom prawnym małoletnich dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych;
- 3) zapewnia wszystkim rodzicom/opiekunom prawnym małoletnich dostęp do obowiązujących w szkole „Standardów ochrony małoletnich”, w tym w szczególności do procedur zgłaszania zagrożeń;

4) organizuje i prowadzi edukację rodziców/opiekunów prawnych małoletnich umożliwiającą poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w Internecie oraz z zakresu pozytywnych metod wychowawczych, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka (warsztaty, prelekcje, szkolenia, konsultacje indywidualne).

Standard IV

Szkoła zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Szkoła oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka/ucznia oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem. W każdej klasie odbywają się:

- zajęcia na temat praw dziecka/praw człowieka/praw i obowiązków ucznia,
- zajęcia na temat ochrony przed przemocą oraz wykorzystywaniem,
- zajęcia z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej,
- zajęcia na temat zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.

Za organizację w/w zajęć odpowiadają wychowawcy klas.

2. W każdej klasie małoletni są informowani przez wychowawców do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

3. W szkole udostępnia się małoletnim materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasady bezpieczeństwa w Internecie (broszury, ulotki, książki).

4. W szkole wyeksponowane są informacje dla małoletnich na temat możliwości uzyskania przez nich pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

5. W szkole prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa uczniów, a w szczególności w obszarach:

- a) relacji między nauczycielami i uczniami,
- b) relacji między uczniami,
- c) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych,
- d) środowiska kształcenia (bezpieczeństwo emocjonalne na lekcjach, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad i regulaminów szkolnych, podmiotowe traktowanie uczniów).

Standard V

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia im skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Precyzyjnie zostały określone procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) zagrożenia cyfrowego.
2. Ustalono zasady postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, zgodnie z którymi to postępowanie nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucia krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. Ustalono zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. Wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
5. Wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na tablicy ogłoszeń w budynku szkolnym.
6. Szkoła współpracuje z podmiotami działającymi na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (policją, sądem rodzinnym, OPS-em, kuratorem sądowym, itp.).
7. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają regulacji opisanych w Polityce Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującej w szkole (RODO).

Standard VI

W szkole wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa małoletnich w obszarze relacji społecznych oraz ich ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

W szkole:

1. Opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem;
2. Opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalanymi w innej formie;

4. Opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - a) przemocy fizycznej,
 - b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy domowej,
 - d) przemocy seksualnej,
 - e) cyberprzemocy.
5. Opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskie Karty”;
6. Pracownicy szkół realizują plan wsparcia ucznia po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W szkole prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązane są do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.
3. W procedurze „Niebieskie Karty” stosowane są wzory Kart „A” i „B”.
4. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego są przechowywane przez okres 2 lat od ukończenia przez ucznia szkoły.
5. Dokonuje się szacowania ryzyka naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych oraz zasadności przyjętych technicznych i organizacyjnych środków ochrony.

Standard VIII

Szkoły monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. W celu weryfikacji zasad i praktyk ochrony małoletnich szkoły wykorzystują:
 - informacje zwrotne pozyskane od uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych, a także innych podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa małoletnich, współpracujących ze szkołą,

– wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.

3. Dyrektor szkoły w ramach nadzoru pedagogicznego kontroluje stosowanie i przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka.

4. Zasady ochrony dzieci/máłoletnich przed krzywdzeniem

4.1. Zasady zatrudniania pracowników w szkołach oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi

1. Dyrektor przed nawiązaniem każdego stosunku pracy uzyskuje informacje:

a) w przypadku każdego pracownika sprawującego opiekę nad dziećmi z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;

b) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym dopuszczonych do pracy z małoletnimi zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;

c) w przypadku zatrudnienia każdej osoby sprawującej opiekę nad dziećmi z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń w przypadku, gdy z pracownikiem pedagogicznym jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy.

3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:

a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych,

b) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

4. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi.

5. W przypadku, gdy prawo państwa, którego obywatelem jest osoba, o której mowa w pkt 4 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.

6. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii a także, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
7. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. Informacje, o których mowa w pkt 4 – 8, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
9. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt 5 - 8, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
10. Zatrudniani pracownicy, praktykanci przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z dokumentami regulującymi pracę szkoły (statut, regulaminy, procedury itp.).

4.2. Zasady bezpiecznych relacji uczniów i personelu szkół

4.2.1. Zasady ogólne:

1. Pracownicy szanują godność wszystkich małoletnich. Zapewniają im w przyjazną atmosferę, dyskrecję, poszanowanie ich praw.
2. Zapewniają poufność w zakresie danych osobowych i wrażliwych, które pozyskali w trakcie wykonywania swoich obowiązków. Są świadomi szczególnej odpowiedzialności wynikającej z

posiadania tego rodzaju wiedzy i dążą do jej uzyskania jedynie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wykonywania czynności zawodowych.

3. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w szkole. Szanują autonomię małoletniego oraz jego rodziny.
4. Pracownicy wspierają małoletnich w pokonywaniu trudności. Pomoc ta uwzględnia umiejętności rozwojowe oraz możliwości małoletnich wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych.
5. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw małoletnich. Uznają, że pierwszymi i głównymi wychowawcami małoletnich są ich rodzice.
6. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych oraz opiekuńczych wobec dziecka, pracownik zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem.
7. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników i praktykantów.

4.2.2. Zasady komunikacji z małoletnimi

Personel:

1. Komunikuje się z małoletnimi w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
2. W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów.
3. Słucha uważnie każdego małoletniego, udziela mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji.
4. Reaguje wg zasad konstruktywnej krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
5. Daje każdemu małoletniemu prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez personel szkoły.
6. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają małoletnich.
7. Nie wyraża dezaprobaty wobec zachowania małoletniego lub jego postępów w nauce w sposób obniżający poczucie własnej wartości małoletniego.

4.2.3. Zakaz stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiejkolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

1. Kontakty personelu z małoletnimi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Małoletni są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na

pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).

2. Personel:

- 1) nie wykorzystuje wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- 2) nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego;
- 3) nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego;
- 4) nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- 5) nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się wobec małoletniego w sposób niestosowny;
- 6) nie zmusza małoletniego do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym;
- 7) nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi;
- 8) zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, krzywdzenia fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni podejmą próby nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga im zrozumieć znaczenie osobistych granic;
- 9) równoważy potrzebę wsparcia z prawem małoletnich do prywatności, np. nie otacza małoletnich osobistą opieką, której nie potrzebują;
- 10) stale nadzoruje małoletnich, każdorazowo upewniając się, że warunki, w których przebywają są bezpieczne.

4.2.4. Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi za pomocą kanałów służbowych oraz w celach wychowawczych

1. Kontaktując się z małoletnim, personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w celach mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

4.2.5. Dozwolone zachowania personelu wobec małoletnich

- 1) Jeśli kontakt fizyczny (np. przytulanie, branie na kolana, branie na ręce) wynika z inicjatywy dziecka, z jego potrzeb rozwojowych lub stanu emocjonalnego, jest dozwolony.
- 2) Dozwolone jest także trzymanie dzieci za ręce podczas zabaw, spacerów i wycieczek.
- 3) Podczas lekcji wychowania fizycznego dozwolony jest kontakt nauczyciela z uczniem podczas asekuracji i pokazu ćwiczenia.

4.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi. Niedozwolone działania małoletnich

4.3.1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku. Personel szkół chroni małoletnich i zapewnia im bezpieczeństwo.
2. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennność.
3. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej.
4. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
5. Kontakty między małoletnimi powinny cechować się wysoką kulturą osobistą, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. Bez względu na powód małoletni, nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec swoich kolegów i koleżanek.
9. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności, których są świadkami lub uczestnikami oraz informowania pracowników placówki o zaistniałych zagrożeniach.

10. Małoletni znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w danej szkole zwrócić o pomoc.

4.3.2. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkołach

1. Stosowanie agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy wobec innych małoletnich.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w placówce, np. przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek itp.), używanie ognia na terenie placówki.
3. Nieuzasadnione i bez zgody personelu opuszczanie w trakcie zajęć sali lekcyjnej.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych w szkołach.
5. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
8. Używanie wulgaryzmów lub inne niestosowne odzywanie się do osób znajdujących się na terenie szkoły.
9. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkoły.
10. Kradzież/przywłaszczenie własności innych osób oraz własności szkoły.
11. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od kolegów/koleżanek.
12. Szykanowanie małoletnich lub innych osób w placówce z jakiegokolwiek powodu, a szczególnie z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
13. Brak reakcji na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
14. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich bez ich zgody.
15. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób i ich prawnych opiekunów.

4.4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

4.4.1. Bezpieczeństwo korzystania z sieci

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu zarówno personelowi jak i małoletnim w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.

4. Na wszystkich komputerach, tabletach i monitorach interaktywnych na terenie placówek z dostępem do Internetu są zainstalowane certyfikaty OSE chroniące przed dostępem do stron ze szkodliwymi treściami.

4.4.2. Zasady korzystania przez małoletnich z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch itp.
2. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki itp.
3. Małoletni ma prawo korzystać na terenie szkół z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) małoletni przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych,
 - b) szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu, o którym mowa powyżej,
 - c) małoletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć szkolnych, w których uczestniczą, chyba że za zgodą nauczyciela sprzęt ma zostać wykorzystany w celach dydaktycznych. Małoletni ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji),
 - d) na terenie szkoły zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych,
 - e) w szczególnych przypadkach rejestrowanie zajęć i uroczystości odbywających się w szkole oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora lub pracownika prowadzącego zajęcia,
 - f) rejestrowanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przysyłanie treści obrażających inne osoby.

4.4.3. Postępowanie w przypadku naruszenia przez małoletnich zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły

W przypadku naruszenia przez małoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkół, wychowawca informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów małoletniego i wspólnie z nimi ustala plan dalszego postępowania.

4.4.4. Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed łatwym dostępem do treści szkodliwych z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.

2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

- treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków);
- treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku małoletnich do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
- różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

3. Podstawowe działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci na terenie szkoły:

a) wykorzystywanie zabezpieczeń sieci zainstalowanych i stosowanych przez OSE,

b) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze do prowadzenia zajęć,

c) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,

d) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści, która obejmuje:

- ustalenie okoliczności zdarzenia,
- zabezpieczenie dowodów,
- poinformowanie o sytuacji rodziców małoletnich,
- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną poszkodowanego małoletniego i osoby stosującej przemoc,
- powiadomienie policji, gdy sprawa nosi znamiona przestępstwa, gdy zostało złamane prawo lub tożsamość sprawcy nie jest nikomu znana.

4.5. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

Szkoła zapewnia bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:

1. Uzyskiwanie pisemnej zgody rodziców przy zapisywaniu dziecka do szkoły w zakresie przetwarzania i udostępniania wizerunku dziecka w celu realizacji zadań własnych szkoły - publikacji na stronie internetowej szkoły, na portalach społecznościowych, na tablicach wystawowych w szkole, w celu dokumentacji działalności szkoły, konkursów, zawodów sportowych itp. oraz promocji szkoły.

2. W przypadkach nieobjętych powyższym zakresem każdorazowo wymagana jest pisemna zgoda rodziców ucznia.

3. Prośba o wyrażenie takiej zgody powinna być poprzedzona udzieleniem wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak i jak długo będziemy przechowywać te dane.

4. Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska.

Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.

5. Nieujawnianie jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących stanu zdrowia, sytuacji osobistej, rodzinnej, materialnej, edukacyjnej i informacji, powiązanych z wizerunkiem dziecka.

Minimalizowanie ryzyka kopiowania i nieestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:

1. Wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja, gdy wykonywane jest zdjęcie/nagranie nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście, w tym nie eksponuje niepełnosprawności fizycznej lub/i intelektualnej dziecka w nadmiernym zakresie;

2. Zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.

3. Rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu ze szkoły.

4. Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrektorowi, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do użytku szkoły

W sytuacjach, w których szkoła rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, oświadcza, że nie będzie rejestrować wizerunków uczniów, których rodzice nie wyrazili na to zgody. Jeśli jednak wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna oraz wizerunek dziecka nie jest prezentowany na tle innych osób, a dziecko nie pozuje zgoda dziecka lub rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana (art., 81 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Rejestracji wizerunków uczniów w czasie imprez i wydarzeń szkolnych dokonuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły, która przekazuje zarejestrowany obraz wyłącznie osobie upoważnionej do upowszechniania. Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (fotograf lub operator) zadamy o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) weryfikację osoby/firmy przed zleceniem rejestracji wydarzenia z udziałem dzieci w zakresie doświadczenia w rejestrowaniu tego typu wydarzeń,
- 2) podpisanie stosownej umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych z tą firmą/osobą
- 3) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych zasad,
- 4) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika szkoły,
- 5) zobowiązanie osoby/firmy do niezwłocznego, trwałego usunięcia wykonanych nagrań/zdjęć, przedstawiających dzieci po ich przekazaniu szkole/rodzicom.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku

W sytuacjach, w których rodzice lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy przed rozpoczęciem każdego z tych wydarzeń o tym, że:

- 1) wykorzystanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców,
- 2) zdjęcia lub nagrania, zawierające wizerunki dzieci, nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani serwisach otwartych chyba, że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
- 3) przed publikacją zdjęcia/nagrania online należy sprawdzić ustawienia prywatności wykorzystywanych mediów społecznościowych i serwisów celem zidentyfikowania grup odbiorców wizerunku dziecka.
- 4) szkoła nie ponosi odpowiedzialności za publikowanie zdjęć/nagrań, zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych bez zgody tych osób, w tym w zakresie skutków takiej publikacji w ich sferze prawnej i osobistej.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrektora. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Oczekujemy informacji o:

- imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- zapoznaniu się i pisemnej akceptacji niniejszych zasad przez osobę, występującą o zgodę i osobę rejestrującą wydarzenie.

Personelowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica dziecka oraz bez zgody dyrektora. Personel szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzicach. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana. Przedstawiciele mediów mogą uzyskiwać informacje wyłącznie za pośrednictwem dyrektora szkoły, jego zastępcy, rzecznika prasowego lub innej, upoważnionej osoby (art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe). W celu realizacji materiału medialnego dyrektor może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń instytucji dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie instytucji dzieci.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka

Jeśli rodzice ucznia nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję.

Przechowywanie zdjęć i nagrań

Materiały zawierające wizerunek dzieci w przechowujemy sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci. Nośniki analogowe i elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych. Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa, najpóźniej do chwili wygaśnięcia/cofnięcia zgody. Prywatne urządzenia pracowników (w tym telefony, komputery, aparaty fotograficzne, pamięci mobilne) nie mogą służyć do przechowywania wizerunków uczniów.

4.6. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W szkołach wdrożono politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych oraz powołano Inspektora ochrony danych.
2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
 - 1) zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,

- 2) ograniczenia celu przetwarzania danych,
 - 3) minimalizacji danych,
 - 4) prawidłowości danych,
 - 5) ograniczenia przechowania danych,
 - 6) integralności i poufności danych,
 - 7) rozliczalności.
3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do ich przetwarzania na podstawie art. 6 i 9 RODO.
 4. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości i stosowaniu polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
 5. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych małoletnich w formie klauzuli informacyjnej.
 6. Dyrektor wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
 7. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej (np. dzienniki zajęć, arkusze ocen, opinie, orzeczenia,) oraz inna dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (np. sekretariat, pokój nauczycielski).
 8. W szkołach wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.
 9. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.
 10. Dane osobowe umieszczone w Niebieskie Karty „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

5. Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Wszelkie działania w przypadkach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego prowadzi i koordynuje wychowawca ofiary w porozumieniu ze specjalistami (psycholog, pedagog, pedagog specjalny) i dyrektorem szkoły.

5.1. Podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej

5.1.1. Zgłaszanie przez małoletniego podejrzenia stosowania lub stosowania wobec niego przemocy domowej

1. Każdy małoletni może zgłosić ustnie lub pisemnie dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem szkół, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
2. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną metodą.
3. W przypadku małoletniego obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikacji w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji (ang. augmentative and alternative communications – AAC).
4. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego małoletniego podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia małoletniego.
5. W przypadku zagrożenia życia małoletniego, po przekazaniu informacji wychowawcy i dyrektorowi, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – policję o zagrożeniu życia małoletniego i pogotowie ratunkowe.
6. W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z procedurą obowiązującą w szkole.

5.1.2. Zgłaszanie przez pracownika szkoły podejrzenia stosowania lub stosowania wobec małoletniego przemocy domowej.

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
2. Pracownik w trybie pilnym przekazuje informację o zaobserwowanym zdarzeniu wychowawcy, dołączając pisemną notatkę zawierającą istotne informacje dotyczące: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania małoletniego, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania.
3. Wychowawca wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. Kartę zgłoszenia – załącznik 1. Na karcie podpisują się: wychowawca i osoba zgłaszająca.

5.1.3. Zgłaszanie podejrzenia stosowania lub stosowania wobec małoletniego przemocy domowej przez osoby z zewnątrz

1. Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec małoletniego ma prawo do zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy lub zaistnienia przemocy.

2. W celu zgłoszenia stosowanej wobec małoletniego przemocy domowej ww. osoba jest obowiązana dokonać zgłoszenia bezpośredniego wychowawcy.
3. Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana wylegitymować się dokumentem zawierającym fotografię oraz wskazać dane do kontaktu.
4. Zgłaszający przemoc domową jest informowany o zasadach przetwarzania jego udostępnionych danych osobowych oraz zasadach ich przetwarzania i bezpieczeństwa danych osobowych.
5. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do sekretariatu szkoły pracownik sekretariatu sporządza notatkę służbową z rozmowy telefonicznej.
6. W sytuacji opisanej w pkt 5 pracownik sekretariatu zawiadamia wychowawcę o anonimowym zgłoszeniu, dołączając notatkę z rozmowy telefonicznej ze zgłaszającym lub wydruk ze skrzynki elektronicznej szkoły.
7. W przypadkach anonimowych zgłoszeń stosowanie przemocy wobec małoletniego podlega analizie i zdiagnozowaniu przez wychowawcę.
8. W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu małoletniego, osoba pozyskująca taką wiedzę jest obowiązana w trybie pilnym zawiadomić policję.

5.1.4. Wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego wychowawca dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji osoby doznającej przemocy. Diagnoza powinna uwzględniać:
 - a) czynniki ryzyka i informacje świadczące o przemocy lub wykluczające ją,
 - b) ustalenie osoby krzywdzącej, relacje małoletniego z tą osobą,
 - c) informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego,
 - d) relacje małoletniego z osobą rodzica niekrzywdzącego,
 - e) informacje o osobach wspierających małoletniego,
 - f) informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców.
2. Osoba wskazana w pkt 1 przeprowadza rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego, a także z rodzicem/opiekunem „niekrzywdzącym”.
3. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

5.1.5. Procedura „Niebieskie Karty”

Cel procedury:

Wskazanie zasad postępowania pracowników pedagogicznych i dyrektora w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania:

1. Procedura postępowania „Niebieskie Karty” obowiązuje wszystkich pracowników
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje dyrektor.
3. Dyrektor udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w proces pomocy osobie doznającej przemocy domowej, w tym prawnej i organizacyjnej.
4. Druki i formularze „Niebieska Karta – A” i „Niebieska Karta – B” znajdują się w sekretariacie szkoły.
5. Rejestr wszczętych procedur „Niebieskie Karty” prowadzi sekretariat.
6. Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez dyrektora.
7. Upoważnione osoby do wglądu w dokumentację wszczętych procedur „Niebieskie Karty” są zobowiązane do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych osobowych umieszczanych w dokumentach (załącznik 2).
8. Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskie Karty” prowadzą i przechowują wychowawcy.
9. Po zakończeniu sprawy wychowawca przekazuje teczkę z dokumentacją do sekretariatu w celu jej zarchiwizowania.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza Karty – „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
2. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
3. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania Karty – „A”.
4. Osoba, wszczynając procedurę „Niebieskie Karty”, ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wstępnej diagnozie oceny sytuacji małoletniego, a także przeprowadzić rozmowę z małoletnim.
5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.

6. Czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” przeprowadza się w obecności rodzica/opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice/opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec małoletniego, czynności te przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradziadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa).
7. Żaden z formularzy „Niebieskie Karty” nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
8. Po wypełnieniu Karty – „A”, osobie dorosłej, towarzyszącej małoletniemu przekazuje się wypełniony formularz Karty – „B”.
9. Karta – „B” jest dokumentem zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informacje o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
10. Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
11. Wypełniony formularz – „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, wychowawca przekazuje do Zespołu Interdyscyplinarnego.
12. Wypełnienie formularza „A” nie zwalnia z obowiązku podjęcia działań interwencyjnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

5.1.6. Zadania pracowników szkół w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.

Każdy pracownik jest zobowiązany w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego podjąć działania:

- w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zawiadomić pogotowie ratunkowe i policję,
- w przypadku zauważenia niepokojących symptomów, zgłosić to wychowawcy.

Zadania i obowiązki pracowników szkoły

Dyrektor:

1. W razie potrzeby, w porozumieniu z wychowawcą, występuje do sądu rodzinnego i prokuratury, ośrodka pomocy społecznej z zawiadomieniem o zagrożeniu małoletniego krzywdzeniem.
2. Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia dzieci.
3. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla osoby doznającej przemocy.
4. Wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej.
5. Współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej.

Pracownicy na stanowiskach pedagogicznych:

1. Udzielają bezpośredniej pomocy małoletniemu, jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie - wszyscy.
2. Zbierają informacje o małoletnim w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji - wychowawcy.
3. Wszczynają w porozumieniu z dyrektorem procedurę „Niebieskie Karty” - wychowawcy.
5. Monitorują sytuację małoletniego poprzez kontakt z innymi nauczycielami małoletniego - wychowawcy.
6. Informują rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o podjętych na jego rzecz działaniach - wychowawcy.
7. Konsultują prowadzone sprawy ze specjalistami w szkole i w poradni psychologiczno-pedagogicznej (w razie potrzeb) - wychowawcy.
8. Prowadzą dokumentację określoną w niniejszym dokumencie - wychowawcy.

Wolontariusze, praktykanci:

1. Kontaktują się z osobą upoważnioną do przyjmowania zgłoszeń, przekazując informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach oraz dołączają Kartę zgłoszenia podejrzenia przemocy. Jeśli kontakt danego dnia nie jest możliwy – zapisują wiernie stwierdzone fakty w formie notatki służbowej i przekazują niezwłocznie dnia następnego.
2. Prowadzą wnikliwe obserwacje małoletniego na zajęciach.
3. Udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z małoletnim.

Pracownicy obsługi, administracji:

1. Kontaktują się z osobą upoważnioną do przyjmowania zgłoszeń (wychowawcą), przekazując jej informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach. Jeśli kontakt danego dnia nie jest możliwy – zapisują wiernie stwierdzone fakty w formie notatki służbowej i przekazują niezwłocznie dnia następnego.
2. W każdej możliwej sytuacji obserwują zachowanie małoletniego i niosą mu pomoc.
3. W sytuacjach zagrożenia małoletniego chronią go przed kontaktem z osobą stosującą przemoc.
4. Zwracają szczególną uwagę na stan trzeźwości, stopień pobudzenia osób odbierających małoletnich z placówki. Sprawdzają aktualność upoważnienia do odbioru małoletniego.

5.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

5.2.1. Postępowanie pracowników szkoły w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Jest także określana jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Jej celem jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Do najczęstszych form cyberprzemocy należą:

- agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forach internetowych w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby;
- upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów;
- zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych;
- włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś;
- szantażowanie;
- ujawnianie sekretów.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

1) Osobami, które mogą zgłosić o zdarzeniu podejrzenia lub zaistnienia cyberprzemocy mogą być:

- a) poszkodowany małoletni,
- b) jego rodzice (opiekunowie),
- c) inni małoletni,
- d) świadkowie zdarzenia,
- e) pracownicy.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

- 1) Małoletni – ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje wychowawcę lub innego pracownika pedagogicznego szkoły o wystąpieniu takiego zdarzenia. Jeśli został powiadomiony inny pracownik, przekazuje tę informację wychowawcy.
- 2) W miarę możliwości wychowawca we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
- 3) Wychowawca dokonuje analizy zdarzenia i w porozumieniu z dyrektorem planuje dalsze postępowanie.

3. Zabezpieczenie dowodów

- 1) Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.
- 2) Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

4. Zidentyfikowanie sprawcy cyberprzemocy

- 1) Wychowawca podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy.
- 2) W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić dyrektor w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego kontaktują się z policją;

3) Działania wobec ofiary cyberprzemocy

- a) ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę,
- b) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa (nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów). Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice),
- c) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy),
- d) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony szkoły.

5. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania małoletniego:

- a) wychowawca informuje rodziców sprawcy o zdarzeniu, zapoznaje z dowodami oraz informuje o dalszym działaniu szkoły wobec sprawcy,
- b) na każdym etapie postępowania szkoła współpracuje z rodzicami,
- c) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioszek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

6. Działania szkoły wobec sprawcy cyberprzemocy, będącego uczniem szkoły.

- 1) objęcie sprawcy pomocą psychologiczno-pedagogiczną – praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy.
- 2) jeżeli ujawniony sprawca jest uczniem określonej szkoły, dana szkoła stosuje wobec sprawcy przewidziane w jej statucie środki dyscyplinujące.

5.2.2. Postępowanie w przypadku podejrzenia dostępu małoletnich do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych

Podstawy prawne uruchomienia procedury:

Kodeks karny, art. 200 § 1–5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art. 202 § 1- 4b, art. 256 kk, art. 257.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia

małoletnich, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

Telefony/kontakty alarmowe krajowe

Zgłaszanie nielegalnych treści:

- www.dyzurnet.pl
- numer alarmowy 112,
- policja 997.

1. Ujawnienie przypadku podejrzenia dostępu małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych

1) osobami, które mogą zgłosić podejrzenie lub zaistnienie dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych mogą być:

- a) poszkodowany małoletni,
- b) jego rodzice (opiekunowie),
- c) inni małoletni,
- d) świadkowie zdarzenia,
- e) pracownicy.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1) małoletni – ofiara lub świadek zdarzenia informuje wychowawcę lub innego pracownika pedagogicznego szkoły o wystąpieniu takiego zjawiska. Jeśli został powiadomiony inny pracownik, przekazuje tę informację wychowawcy.

2) Wychowawca dokonuje analizy zdarzenia i w porozumieniu z dyrektorem planuje dalsze postępowanie,

3) w miarę możliwości pracownicy szkoły zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy – dostawcy treści szkodliwych.

3. Zabezpieczenie dowodów

1) wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego lub pracowników szkoły,

2) należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

4. Zidentyfikowanie sprawcy

- 1) szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy,
- 2) w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, dyrektor w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego kontaktuje się z policją,
- 3) w przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, dyrektor – w porozumieniu z rodzicami małoletniego – niezwłocznie powiadamia policję.
- 4) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioskuje o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

5. Działania wobec ofiary

- 1) ofiara otrzymuje w danej szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę,
- 2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa (np. nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów). Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice);
- 3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy);
- 4) rodzice małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze szkoły.

6. Powiadomienie rodziców sprawcy (w przypadku małoletniego)

- 1) rodzice sprawcy są powiadomieni przez wychowawcę sprawcy o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu szkoły wobec sprawcy,
- 2) na każdym etapie postępowania szkoła współpracuje z rodzicami.

7. Działania szkoły wobec sprawcy.

- 1) objęcie sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną – praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy,
- 2) jeżeli ujawniony sprawca jest uczniem określonej szkoły, dana szkoła stosuje wobec sprawcy przewidziane w jej statucie środki dyscyplinujące.

5.2.3. Postępowanie w przypadku naruszenia prywatności dotyczącego nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks karny, art. 190a,

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności małoletniego poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku małoletniego. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

1. Ujawnienie przypadku niekorzystnego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego

Osobami, które mogą zgłosić podejrzenie lub zaistnienie niekorzystnego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego:

- a) poszkodowany małoletni,
- b) jego rodzice/opiekunowie prawni,
- c) inni małoletni,
- d) świadkowie zdarzenia,
- e) pracownicy.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1) małoletni, którego dane osobowe lub wizerunek zostały niewłaściwie i niezgodnie z prawem wykorzystane, informuje wychowawcę lub innego pracownika pedagogicznego szkoły. Pozyskana przez innego pracownika informacja zostaje niezwłocznie przekazana wychowawcy.

2) Wychowawca dokonuje analizy zdarzenia i w porozumieniu z dyrektorem planuje dalsze postępowanie,

3) w miarę możliwości rodzice/prawni opiekunowie i pracownicy szkoły zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy naruszenia prywatności osoby fizycznej,

3. Zabezpieczenie dowodów

1) wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego,

2) należy zachować dowód potwierdzający nienależne i niezgodne z prawem posługiwanie się danymi małoletniego lub jego wizerunkiem, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego lub adres strony internetowej, na której naruszono prywatność małoletniego).

4. Zidentyfikowanie sprawcy

1) w przypadku, gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, dowody zabezpiecza się i przekazuje policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać powinna policja,

2) w przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła prowadzi działania wyjaśniające,

5. Działania wobec ofiary

1) ofiara otrzymuje w danej szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę,

2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. emaili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e-mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice),

3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).

4) rodzice małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony szkoły.

6. Powiadomienie rodziców sprawcy

1) rodzice sprawcy są powiadomieni przez wychowawcę sprawcy o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu szkoły wobec sprawcy.

2) na każdym etapie postępowania dana szkoła współpracuje z rodzicami,

3) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

7. Działania szkoły wobec sprawcy

1) objęcie sprawcy pomocą psychologiczno-pedagogiczną: praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie dalszego postępowania i postawy,

2) jeżeli ujawniony sprawca jest uczniem określonej szkoły, dana szkoła stosuje wobec sprawcy przewidziane w jej statucie środki dyscyplinujące.

5.2.4. Postępowanie w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Podstawy prawne uruchomienia procedury Kodeks karny: art. 200, art. 200a § 1 i 2, art. 286 § 1.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia małoletniego do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Telefony alarmowe krajowe

– Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111, <https://116111.pl>

– Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci:

– 800 100 100, <https://800100100.pl>

– Zgłaszanie nielegalnych treści: www.dyzurnet.pl , dyzurnet@dyzurnet.pl , 801 615 005

1. Ujawnienie przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w sieci-uwodzenie, zagrożenie pedofilią

1) osobami zgłaszającymi powyższy przypadek mogą być:

a) poszkodowany małoletni,

b) jego rodzice/opiekunowie prawni,

c) inni małoletni (koleżanki, koledzy, przyjaciele).

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

1) osoby, które zgłaszają przypadek niebezpiecznych kontaktów w sieci, informują wychowawcę lub innego pracownika pedagogicznego szkoły o wystąpieniu takiego zdarzenia. Poinformowana osoba przekazuje informacje wychowawcy.

2) wychowawca dokonuje analizy zdarzenia i w porozumieniu z dyrektorem planuje dalsze postępowanie,

3) w miarę możliwości pracownicy szkoły zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy

3. Zabezpieczenie dowodów:

Wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego, np. zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail i przekazane policji.

4. Zidentyfikowanie sprawcy

Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.

5. Działania szkoły wobec ofiary:

- 1) ofiara otrzymuje w danej szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę.
- 2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: ofiara nie powinna utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie powinna kasować dowodów, tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e-mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice),
- 3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, wstyd, smutek, poczucie winy),
- 4) rodzice małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony szkoły.

6. Organizacja procesu ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skalągach

6.1. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania „Standardów ochrony małoletnich” oraz dokumentowanie tej czynności

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest dyrektor.
2. Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.
3. W szkołach organizuje się wewnętrzne doskonalenie pracowników pedagogicznych.

6.2. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń podejrzenia lub krzywdzenia

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w szkołach:

1. Wychowawcy poszczególnych klas.
2. Kontakt z wychowawcami jest możliwy:
 - a) telefonicznie: 77 414 12 21
 - b) e-mailowo: sp_skalagi@wp.pl
 - c) przez dziennik elektroniczny Librus

W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego należy zostawić zawiadomienie o przemocy dowolnemu pracownikowi.

6.3. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczke zakłada i prowadzi koordynator, czyli wychowawca klasy. W teczce umieszcza się

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia – załącznik 1.
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie.
3. Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy – załącznik 3.
4. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
5. Kopię „Niebieska Karta – A”.
6. Kopię „Niebieska Karta – B”, w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” – załącznik 7.
7. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana.
8. Korespondencję pomiędzy szkołą, sądem rodzinnym, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi.
9. Plan wspierania krzywdzonego małoletniego.
10. Ocena efektywności wsparcia.
11. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofierze przemocy.

6.4. Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje wychowawca w porozumieniu z psychologiem.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

- Imię i nazwisko małoletniego.
- Imiona i nazwiska osób sporządzających plan wsparcia.
- Powód, z jakiego został opracowany plan wsparcia.
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- Cel wsparcia małoletniego.
- Identyfikacja zasobów wewnętrznych placówki oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego - ofiary krzywdzenia.
- Zakres współdziałania z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego.
- Zakres, wymiar godzin, okres wsparcia udzielonego małoletniemu.

- Formy i metody wsparcia małoletniego.
- Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu.

Przeprowadzenie diagnozy sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

- a) charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju dziecka),
- b) analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów z małoletnim, wyniki obserwacji małoletniego (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, nauczycieli, innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę małoletniego, specjalistów – psychologów, pedagoga, terapeutę,
- c) określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego – ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym,
- d) zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia, np.
 - udzielanie systematycznej/okresowej pomocy, np. psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej;
 - zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu/jego rodzinie;
 - wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu/jego rodzinie;
 - wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
 - pomoc małoletniemu w rozwiązywaniu konfliktów intrapsychicznych;
 - złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia, złagodzenie stresu, lęku małoletniego;
 - zapewnienie bezpieczeństwa (np. socjalnego, psychicznego, prawnego);
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości małoletniego;
 - kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, dyskredytowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym, np. szkolnym.
- e) identyfikacja zasobów wewnętrznych placówki oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego – ofiary krzywdzenia, np.:
 - zasoby wewnętrzne placówki: dyrektor, wychowawca, specjaliści (psycholog, pedagog specjalny), pielęgniarka, rodzice/opiekunowie prawni małoletniego;
 - źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, OPS;
- f) ustalenie zakresu współdziałania z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia dziecka,
- g) ustalenie harmonogramu działań w ramach wsparcia udzielanego małoletniemu,

h) ustalenie zakresu, wymiaru godzin, okresu wsparcia:

- zakres wsparcia wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego – ofiary krzywdzenia;
- wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie, zależy od doświadczanych przez dziecko skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia małoletniego w okresie ich monitorowania.

i) ustalenie form i metod wsparcia małoletniego, np.:

- indywidualna – konsultacje indywidualne; praca indywidualna z małoletnim, w zależności od rodzaju krzywdy – pomoc medyczna, socjalna, indywidualne zajęcia terapeutyczne
- zespołowa: warsztaty rozwojowe, zajęcia grupowe (bezpośrednia rozmowa z dzieckiem prowadzona przez wychowawcę/pedagoga/psychologa/innego; zajęcia socjoterapeutyczne; zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, warsztaty rozwojowe, analiza dokumentacji związanej z sytuacją dziecka; obserwacja małoletniego).

j) ocena efektywności udzielanego wsparcia:

- zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia - po miesiącu i po sześciu miesiącach od zdarzenia.

Następnie 2 razy w roku szkolnym, jeśli jest potrzeba dalszego wsparcia.

- Sposób – wyniki obserwacji prowadzonej przez nauczycieli i specjalistów, rodziców/opiekunów prawnych małoletniego (sojuszników dziecka) w czasie zajęć, oferowanych formach wsparcia; wyniki rozmów z dzieckiem; efekty wsparcia udzielanego małoletniemu przez podmioty zewnętrzne; analiza dostępnej dokumentacji;
- ocena efektów wsparcia: ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małoletniego – ofiary krzywdzenia.

6.5. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”

W szkołach opracowane zostały dwie wersje dokumentu „Standardów ochrony małoletnich: – Wersja „zupełna”, inaczej kompletna, – Wersja „skrótowa” – przeznaczona dla małoletnich. Obydwie wersje są dostępne w sekretariacie. Wgląd w wersję „zupełną” mają uczniowie, wszyscy pracownicy, rodzice/opiekunowie prawni małoletnich, zewnętrzne podmioty uprawnione do kontroli. Wersja „skrótowa” jest umieszczona w miejscach dostępnych dla wszystkich uczniów.

6.6. Zasady przeglądu i aktualizowania dokumentu „Standardy ochrony małoletnich”

1. Dyrekcja dokonuje oceny poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

2. W przypadku zmian prawa, wymagających ich wdrożenia w dokumencie, dokonywana jest aktualizacja dokumentu

3. W celu oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu prowadzona jest ewaluacja bieżąca oraz okresowa - po upływie dwóch lat od daty wdrożenia.

Ewaluację przeprowadza powołany przez dyrektora zespół ewaluacyjny. Raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami zespołu ewaluacyjnego przedstawiany jest radzie pedagogicznej.

7. Załączniki

1. Wzór Karty zgłoszenia krzywdzenia małoletniego – załącznik 1
2. Wzór oświadczenia o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich – załącznik 2
3. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy wobec małoletnich – załącznik 3
6. Wzór formularza „Niebieskiej Karty – „A” – załącznik 4
7. Wzór formularza „Niebieskiej Karty – „B” – załącznik 5

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Dotyczy małoletniego

.....

Osoba zgłaszająca

Imię i nazwisko:

Dane do kontaktu:

Stopień pokrewieństwa:

Źródło wiedzy lub informacji o przemocy

Data zgłoszenia:

Forma zgłoszenia: Pisemna, bezpośrednia, listowna, droga listowna, rozmowa telefoniczna [niepotrzebne skreślić], inna -

Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Inne informacje o małoletnim, jego rodzinie

.....
.....

Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc

.....

.....

Podpis osoby zgłaszającej

.....

Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie

Data:

Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie
postępowania w sprawie krzywdzenia małoletniego
oraz przetwarzanych danych osobowych

1. Oświadczam, że:

- 1) zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych;
- 2) zapoznano mnie ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej w Skałagach;
- 3) zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

2. Zobowiązuję się do:

- 1) przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora obowiązkach;
- 2) nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałem (-am) dostęp za upoważnieniem administratora danych;
- 3) nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w szkołach;
- 4) wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z przepisami prawa
- 5) zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 6) ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem;
- 7) zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych lub bezpośredniemu przełożonemu.

Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis pracownika)

Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletniego

LISTA A

INFORMACJA OD MAŁOLETNIEGO LUB OSOBY, KTÓRA BYŁA BEZPOŚREDNIM ŚWIADKIEM PRZEMOCY

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp. TAK NIE

A.2. Ktoś w domu używa wobec małoletniego wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp. TAK NIE

A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb małoletniego, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie TAK NIE

A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną małoletniego, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności małoletniego, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem małoletniego, itp. TAK NIE

A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.). TAK NIE

A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny). TAK NIE

A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie TAK
NIE

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu) TAK NIE

OBSERWACJA PRACOWNIKA PLACÓWKI DOTYCZĄCA RODZICA

A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec małoletniego na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.

TAK NIE

OBSERWACJA PRACOWNIKA PLACÓWKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCA MAŁOLETNIEGO

A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.

TAK NIE

Opis śladów

.....
.....

A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegów medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny. TAK NIE

Opis zaniedbań

.....
.....
.....

LISTA B

OBSERWACJA PRACOWNIKA PLACÓWKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCA MAŁOLETNIEGO

B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy. TAK NIE

B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp. TAK NIE

B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę, itp. lub występują zachowania ryzykowne małoletniego, np.: ucieczki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty, itp. TAK NIE

B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu. TAK NIE

B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych placówki TAK NIE

INFORMACJE DOTYCZĄCE RODZICÓW

B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagrażają dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu małoletniego

TAK NIE

B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu wsparcia dziecku TAK NIE

B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej TAK NIE

B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp. M TAK NIE

B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej TAK NIE

LISTA C

OBSERWACJA PRACOWNIKA PLACÓWKI LUB INFORMACJA OD OSÓB BĘDĄCYCH W KONTAKCIE Z DZIECKIEM I RODZICAMI

C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie TAK NIE

C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec małoletniego lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka TAK NIE

C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków TAK NIE

C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem. TAK NIE

C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa. TAK NIE

C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.

TAK NIE

C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem małoletniego. TAK NIE

C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin małoletniego. TAK NIE

C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców. TAK NIE

.....

.....
(miejscowość, data)

.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						

Przemoc ekonomiczna³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy?gdzie?)

nie

nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak

nie

nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			

Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

Załącznik 5

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- 0 **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- 1 **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- 2 **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- 3 **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- 4 **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- 5 **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- 6 **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- 7 **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- 8 **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom

doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail
1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kluczborku	46-200 Kluczbork, ul. Sienkiewicza 20b	77 418 00 30	kluczbork@pcpr-kluczbork.pl
2.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu	45-301 Opole, ul. Małopolska 20a	77 455 63 90 91 wew. 3 77 400 59 50	mopr@mopr.opole.pl
3.	Komenda Powiatowa Policji w Kluczborku	ul. Katowicka 14 46-200 Kluczbork	47 862 52 03	dyzurny.kl@op.policja.gov.pl
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie	Ul. Karola Miarki 1212, 46-250 Wołczyn	77 418 89 80:	ops@wolczyn.pl

Możesz zadzwonić do:

■⁹ **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.

- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo

uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

■¹⁰ **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).